

**TELŠIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS
CENTRALIZUOTAS VIDAUS AUDITO SKYRIUS**

Telšių rajono savivaldybės administracijos
direktoriui T. Katkui

2022-09-30 Nr. CVA1-15

DĖL VIDAUS AUDITO ATASKAITOS PATEIKIMO

Pateikiame Jums administracinės naštos mažinimo priemonių, įtrauktų į Telšių rajono savivaldybės 2022-2024 metų strateginį veiklos planą, vykdymo per 2022 metų pirmą pusmetį vertinimo vidaus audito ataskaitą.

Vadovaujantis Telšių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2020-05-14 įsakymo Nr. A1-692 „Dėl Telšių rajono savivaldybės administracijos Centralizuoto vidaus audito skyriaus vidaus audito metodikos patvirtinimo“ 59 punkto nuostata, prašome Jūsų ne vėliau kaip per 15 darbo dienų nuo vidaus ataskaitos gavimo dienos, suderinęs su CVAS, priimti sprendimą dėl vidaus audito ataskaitoje pateiktų rekomendacijų įgyvendinimo (užpildyti rekomendacijų, pateikiamų vidaus audito ataskaitoje, įgyvendinimo priemonių planą ir patvirtinti įsakymu).

PRIDEDAMA. Vidaus audito ataskaita, 7 lapai.

Centralizuoto vidaus audito skyriaus vedėja

Birutė Masaitienė

**TELŠIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS
CENTRALIZUOTAS VIDAUS AUDITO SKYRIUS**

**ADMINISTRACINĖS NAŠTOS MAŽINIMO PRIEMONIŲ, ĮTRAUKTŲ Į TELŠIŲ
RAJONO SAVIVALDYBĖS 2022-2024 METŲ STRATEGINIŲ VEIKLOS PLANĄ,
VYKDYMO PER 2022 M. PIRMĄ PUSMETĮ VERTINIMAS**

ATASKAITA

2022 m. rugsėjo 30 d. Nr. CVA -5
Telšiai

ĮVADINĖ DALIS

Vidaus audito ataskaitos įvadinė dalis:

Vidaus audito atlikimo motyvai	Vidaus auditas atliktas, vadovaujantis Telšių rajono savivaldybės administracijos Centralizuoto vidaus audito skyriaus metiniu veiklos planu ir Centralizuoto vidaus audito skyriaus vedėjos 2022-09-01 pavedimu Nr. CVA-4 „Dėl vidaus audito atlikimo“.
Vidaus audito atlikimo terminas	Vidaus auditas pradėtas 2022 m. rugsėjo 2 d., baigtas 2022 m. rugsėjo 30 d.
Vidaus audito apimtis	2022 metų I pusmečio administracinės naštos priemonių vykdymas.
Vidaus audito tikslas	Įvertinti, kaip vykdomos administracinės naštos mažinimo priemonės, numatytos Telšių rajono savivaldybės 2022-2024 metų strateginiame veiklos plane.
Vidaus audito metodai	Vidaus audito įrodymai gauti taikant rašytinių dokumentų nagrinėjimo, pateiktų duomenų analizės, apklausos, pokalbių ir kitas procedūras.
Vidaus audito vertinimo kriterijai	Lietuvos Respublikos administracinės naštos mažinimo įstatymas (2012 m. lapkričio 8 d. Nr. IX-2386) (toliau – Administracinės naštos mažinimo įstatymas); Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. vasario 23 d. nutarimas Nr. 213 „Dėl administracinės naštos piliečiams ir kitiems asmenims nustatymo ir įvertinimo metodikos patvirtinimo“; Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. sausio 11 d. nutarimas Nr. 4 „Dėl administracinės naštos ūkio subjektams nustatymo metodikos patvirtinimo“;

Telšių rajono savivaldybės tarybos 2022 m. vasario 24 d. sprendimas Nr. T1-35 „Dėl Telšių rajono savivaldybės 2022-2024 metų strateginio veiklos plano patvirtinimo“.

Vidaus audito vykdytojai Vidaus auditą atliko Centralizuoto vidaus audito skyriaus vyriausioji specialistė (vidaus auditorė) Inga Sukauskienė.

Vidaus audito dėstomoji dalis

Lietuvos Respublikos administracinės naštos mažinimo įstatymo (toliau - Įstatymas) tikslas¹ – užtikrinti darnų administracinės naštos mažinimo procesą, orientuotą į piliečių, verslo subjektų ir valstybės interesus, kuo mažesnėmis sąnaudomis pasiekti teisės aktuose numatytų tikslų.

Įstatymo nuostatos² įpareigoja savivaldybes rengti administracinės naštos mažinimo priemones, jas įtraukti į savivaldybių taryboms teikiamus tvirtinti savivaldybių strateginių veiklos planų projektus.

Savivaldybių tarybos, Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo nustatyta tvarka teikdamos veiklos ataskaitas, savivaldybės bendruomenei privalo jose nurodyti ir įvertinti praėjusio ataskaitinio laikotarpio administracinės naštos mažinimo priemonių vykdymo rezultatus.

To paties įstatymo 7 straipsnio 3 punkte numatyta, kad Savivaldybių centralizuotos vidaus audito tarnybos pasibaigus pusmečiui vertina, kaip vykdomos administracinės naštos priemonės, vadovaudamosi Lietuvos Respublikos vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymu ir kitais vidaus auditą reglamentuojančiais teisės aktais. Ataskaitos dėl administracinės naštos mažinimo priemonių vykdymo vertinimo skelbiamos Telšių rajono savivaldybės interneto svetainėje <http://www.telsiai.lt>

Pastebėjimai

Telšių rajono savivaldybės administracinės naštos mažinimo priemonių vykdymo vertinimas

Telšių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2019-12-31 įsakymu Nr. A1-2185 paskirtas asmuo, atsakingas už administracinės naštos mažinimo priemonių pateikimą (nurodant konkrečius terminus bei atsakingus asmenis ar skyrius, numatant tokius vertinimo kriterijus, kurie parodytų administracinės naštos mažėjimo pokyčius) rengiant Telšių rajono savivaldybės strateginį veiklos planą.

Vykdamas Įstatymo nuostatas bei Centralizuoto vidaus audito skyriaus 2022 metų veiklos planą, atlikome 2022 metų pirmo pusmečio administracinės naštos priemonių, įtrauktų į Telšių rajono savivaldybės 2022-2024 metų strateginį veiklos planą, vykdymo vertinimą.

¹ Lietuvos Respublikos administracinės naštos mažinimo įstatymas, 2012-11-08 Nr. XI-2386 (Žin., 2012, Nr. 136-6957), 1 straipsnio 1 dalis

² Lietuvos Respublikos administracinės naštos mažinimo įstatymas, 2012-11-08 Nr. XI-2386 (Žin., 2012, Nr. 136-6957), 6 straipsnis

Centralizuoto vidaus audito skyrius ataskaitą parengė išanalizavęs ir įvertinęs informaciją, kurią pateikė savivaldybės administracijos savivaldybės vyr. specialistas, atsakingas už administracinės naštos mažinimo priemonių pateikimą savivaldybės strateginiame veiklos plane, savivaldybės administracijos struktūrinių padalinių ir struktūrinių teritorinių padalinių vadovai. Vertinant pateiktą informaciją buvo vadovautasi nuostata, kad pateikta informacija yra teisinga, patikima ir pagrįsta dokumentais.

Telšių rajono savivaldybės taryba 2022 m. vasario 24 d. sprendimu Nr. T1-35 „Dėl Telšių rajono savivaldybės 2022-2024 metų strateginio veiklos plano patvirtinimo“ patvirtino 1 programos „Savivaldybės valdymo programa“ 01 tikslo „Efektyviai, ekonomiškai, rezultatyviai ir teisėtai atstovauti Telšių savivaldybės bendruomenės interesams“ 05 uždavinį „Didinti savivaldybės institucijų veiklos efektyvumą“, 10 priemonę „Administracinės naštos mažinimas“. Produkto rodiklis numatytas „Pakeistų teisės aktų, kuriuos priėmė Telšių rajono savivaldybės taryba ir administracijos direktorius, skaičius“ – 2 vnt.

Telšių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2022-05-10 įsakymu Nr. A1-667 „Dėl Telšių rajono savivaldybės administracijos 2022 metų veiklos plano patvirtinimo“ patvirtinta Savivaldybės valdymo programos (Nr. 1) tikslų, uždavinių, priemonių, priemonių išlaidų ir kriterijų suvestinė³.

Numatyta administracinės naštos mažinimo priemonė (01.05.10):

1. Pakeistų teisės aktų, kuriuos priėmė Telšių rajono savivaldybės taryba ir administracijos direktorius, skaičius – 2 vnt.

Numatomas rezultatas. Pakeistų teisės aktų, kuriuose numatyti informaciniai įpareigojimai asmenims, skaičius ne mažiau 2 vnt.

Administracinės naštos mažinimo priemonė yra tęstinė, ši priemonė buvo numatyta Telšių rajono savivaldybės 2021-2023 metų strateginiame veiklos plane.

Nustatyti rodikliai yra neambicingi, kadangi yra lengvai pasiekiami ir dažnai viršijami kelis kartus. Todėl siūlytina performuluoti pačią priemonę ir jos siektiną rodiklį. Siūlome performuluoti priemonę – „Atlikti savivaldybės tarybos ir administracijos direktoriaus priimtų teisės aktų analizę administracinės ir kitos reguliavimo naštos aspektu ir teisės aktų projektų išankstinį administracinės naštos ir kitos reguliavimo naštos kiekybinį vertinimą, naudojantis Vyriausybės patvirtintomis metodikomis“. O rodiklį siūlome suformuluoti taip – „Bendras administracinės naštos, kurią sukelia Savivaldybės kompetencijos srityje inicijuotas teisinis reguliavimas, lygis per kalendorinius metus turi išlikti nepakitęs arba mažėti“.

2022 m. balandžio 6 d. Vyriausybės nutarimo Nr. 333 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. sausio 11 d. nutarimo Nr. 4 „Dėl Administracinės naštos ūkio subjektams

³ Telšių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2022-05-10 įsakymas Nr.A1-667 „Dėl Telšių rajono savivaldybės administracijos 2022 metų veiklos plano patvirtinimo“, 2 p.

nustatymo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo“ **4.2 papunkčiu savivaldybėms rekomenduojama**, vadovaujantis Ūkio subjektų administracinės naštos ir prisitaikymo prie reguliavimo išlaidų metodika, **vertinti** ketinamuose keisti teisės aktuose nustatytus ar teisės aktų projektuose siūlomus nustatyti naujus, naikinti ir (ar) keisti galiojančius įpareigojimus ūkio subjektams, **galimas sukelti prisitaikymo prie reguliavimo išlaidas ūkio subjektams**; vertinti numatomą prisitaikymo prie reguliavimo išlaidų pokytį, lyginant galimas sukelti prisitaikymo prie reguliavimo išlaidas su numatomų keisti ir (ar) naikinti galiojančių įpareigojimų jau sukeliomomis prisitaikymo prie reguliavimo išlaidomis, kurias patiria ūkio subjektai.

Telšių rajono savivaldybės administracijos struktūrinių padalinių ir struktūrinių teritorinių padalinių vadovai atsakingi už Telšių rajono savivaldybės tarybos ir Administracijos direktoriaus priimtų teisės aktų, kuriuose numatyti informaciniai įpareigojimai asmeniui, analizės atlikimą, įvertinant perteklinius informacinius įpareigojimus bei numatant administracinės naštos mažinimo ar panaikinimo galimybes, siūlant pakeisti atitinkamus teisės aktus⁴.

Vidaus audito metu atlikome administracinės naštos mažinimo priemonių vykdymo vertinimą per 2022 metų pirmą pusmetį.

Peržiūrėti Telšių rajono savivaldybės tarybos ir Administracijos direktoriaus priimti teisės aktai ir įvertinti administracinės naštos mažinimo aspektu:

1. Telšių rajono savivaldybės tarybos 2022 m. gegužės 25 d. sprendimas Nr. T1-186 „Dėl Telšių rajono savivaldybės būsto ir socialinio būsto nuomos tvarkos aprašo patvirtinimo“.

2021 m. gruodžio 21 d. priėmus Lietuvos Respublikos paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo Nr. XII-1215 8, 9,10, 11, 12, 13, 14, 16, 18, 20, 21 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymą Nr. XIV-809, iškilo būtinybė pakeisti Telšių rajono savivaldybės būsto ir socialinio būsto nuomos tvarkos aprašą, kad jis atitiktų aukštesnės hierarchijos teisės akto reikalavimus. Telšių savivaldybės būsto ir socialinio būsto nuomos tvarkos apraše patikslintos bendrosios nuostatos, aprašas papildytas punktu, kuriame reglamentuota, koks būstas sudaro savivaldybės būsto fondą, patikslinta savivaldybės ir socialinio būsto nuomos tvarka, socialinio būsto nuomos tvarka asmenims ir šeimoms, neįrašytiems į asmenų ir šeimų, turinčių teisę į paramą būstui išsinuomoti, sąrašą, patikslinta nuomos sutarčių sudarymo tvarka, nustatyta nuomos sutarčių kontrolės tvarka, patikslinta nuomos mokesčio dydžio nustatymo tvarka. Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymu patvirtintą Socialinio būsto nuomos sutarties pavyzdinę formą, pakeisti Savivaldybės ir socialinio būsto nuomos sutarčių formų tam tikri punktai.

2. Telšių rajono savivaldybės tarybos 2022 m. gegužės 25 d. sprendimas Nr. T1-181 „Dėl Telšių rajono savivaldybės tarybos 2021 m. rugpjūčio 26 d. sprendimo Nr. T1-320 „Dėl Telšių

⁴ Telšių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2021-11-03 įsakymas Nr. A1-1790 „Dėl atsakingų darbuotojų paskyrimo“

rajo savivaldybės buitinių nuotekų valymo įrenginių įsigijimo dalinio kompensavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“.

Šiuo sprendimu pagerintas teisinis reguliavimas, nes atlikti Telšių rajono savivaldybės buitinių nuotekų valymo įrenginių įsigijimo dalinio kompensavimo tvarkos aprašo pakeitimai, kuriuose sudaryta galimybė gauti kompensaciją įsirengiant kolektyvinius valymo įrenginius. Kelių (daugiau negu vieno) pastatų ar butų savininkai gali teikti paraišką, įsirengę vieną bendrą / kolektyvinį individualių nuotekų valymo įrenginį ir jiems bus kompensuojama 50 proc. kolektyvinio individualių nuotekų valymo įrenginio įsigijimo vertės, bet ne daugiau kaip 3500 Eur.

Taip pat tvarkos aprašas papildytas nuostata, kad kompensacija skiriama ne tik įrenginiams įsigyti, bet ir projektinei dokumentacijai parengti. Už projektinės dokumentacijos parengimą kompensuojama 100 Eur.

3. Telšių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2022 m. vasario 17 d. įsakymas Nr.A1-198 „Dėl pirminės valstybės garantuojamos teisinės pagalbos teikimo laiko“

Siekiant, kad pirminė teisinė pagalba būtų suteikta kuo daugiau asmenų ir iš karto, kai asmuo kreipiasi į savivaldybės administraciją, nustatytas ilgesnis pirminės valstybės garantuojamos teisinės pagalbos teikimo Telšių rajono savivaldybės administracijoje laikas. Ankščiau galiojusiam teisės akte, pirminė teisinė pagalba buvo teikiama tam tikromis valandomis, vidutiniškai 3 valandas darbo dieną. Panaikinus administracijos direktoriaus 2016 m. spalio 31 d. įsakymą Nr. A1-1860 „Dėl pirminės teisinės pagalbos teikimo laiko“, gyventojai turi galimybę gauti valstybės garantuojamą teisinę pagalbą kiekvieną darbo dieną Savivaldybės administracijos darbo laiku.

4. Telšių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2022 m. balandžio 21 d. įsakymas Nr.A1-550 „Dėl asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo Telšių rajono savivaldybės administracijoje taisyklių patvirtinimo“.

Siekiant pagerinti asmenų aptarnavimą, patvirtintos Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo Telšių rajono savivaldybės administracijoje taisyklės. Taisyklėse įtvirtinta nuostata, kad atliekant asmenų aptarnavimą, naudojamos tik tokios organizacinės ir techninės priemonės, kurios nevers besikreipiančių asmenų patirti papildomų laiko sąnaudų ar kitų finansinių išlaidų, nei nustatyta rinkliava ar kitas atlyginimas už institucijos teikiamas administracines ar viešąsias paslaugas. Įgyvendinant asmenų aptarnavimą, taikant vieno langelio principą, detalai reglamentuotos asmenų aptarnavimo padalinio (Teisės ir administravimo skyriaus) atliekamos funkcijos, numatyta, kad asmenys prašymus ir skundus galėtų pateikti jiems patogiausiu laiku ir patogiausiomis priemonėmis. Įtvirtinama prievolė užtikrinti, kad Administracijos interneto svetainėje ir informaciniame stende informacija apie asmenų aptarnavimo padalinio veiklą būtų skelbiama ne tik valstybine ir kitomis Administracijos direktoriaus nustatytomis užsienio kalbomis.

Patikslinti reikalavimai prašymų ir skundų turiniui bei reglamentuojami atvejai, kada asmuo gali būti neaptarnautas, detalizuojama prašymų ir skundų priėmimo ir nagrinėjimo tvarka.

5. Telšių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2022 m. gegužės 4 d. įsakymas Nr.A1-627 „Dėl užsienio kalbos, kuria asmenų prašymai ir skundai nagrinėjami ir asmenys aptarnaujami Telšių rajono savivaldybės administracijoje, nustatymo“.

Šiuo įsakymu nustatyta, kad asmenys prašymus ar skundus gali pateikti ir gali būti aptarnaujami Telšių rajono savivaldybės administracijoje ne tik valstybine kalba, bet ir anglų kalba. Supaprastintas prašymų ir skundų pateikimo procesas, nelieka įpareigojimo asmenims pateikti vertimą į valstybinę kalbą.

Darytina išvada, kad Telšių rajono savivaldybės tarybos ir Administracijos direktoriaus priimti teisės aktai per 2022 metų pirmą pusmetį buvo peržiūrėti ir įvertinti administracinės naštos mažinimo aspektu.

Administracinės naštos mažinimo priemonė „Pakeistų teisės aktų, kuriuos priėmė Telšių rajono savivaldybės taryba ir administracijos direktorius, skaičius“ 2022 m. pirmą pusmetį vykdoma.

Pagal Lietuvos Respublikos administracinės naštos mažinimo įstatymo 3 straipsnį, turi būti taikomos šios administracinės naštos mažinimo priemonės:

- 1) esamo reguliavimo panaikinimas, sumažinimas, konsolidavimas arba pagerinimas;
- 2) proceso supaprastinimas vykdant teisės aktuose nustatytus informacinius įpareigojimus;
- 3) institucijų keitimasis turimais duomenimis ir informacija;
- 4) informacinių technologijų ir elektroninių paslaugų plėtojimas;
- 5) išsamios informacijos ir konkrečių veiksmų informaciniams įpareigojimams įvykdyti pateikimas;
- 6) teisės aktų sukeltos administracinės naštos įvertinimas;
- 7) teisės aktų projektų sukeltos administracinės naštos įvertinimas;
- 8) Europos Sąjungos teisės aktų, perkeliamų į nacionalinę teisę, administracinės naštos įvertinimas;
- 9) tikslinių grupių apklausų organizavimas siekiant nustatyti labiausiai abejotinus informacinius įpareigojimus, kurių uždedama administracinė našta nėra didelė, tačiau jų vykdymas sudaro nepagrįstą nepatogumą.

Įgyvendinant įstatymo reikalavimus, į Telšių rajono strateginį veiklos planą turėtų būti įtraukiamos ne tik esamo reguliavimo panaikinimas, sumažinimas, konsolidavimas arba pagerinimas, bet ir elektroninės valdžios priemonių diegimas ir jų veiklos užtikrinimas bei Telšių rajono savivaldybės administracijos teikiamų paslaugų ir asmenų aptarnavimo kokybės gerinimas, bet ir institucijų keitimasis turimais duomenimis ir informacija, teisės aktų ir teisės aktų procesų sukeltos administracinės naštos įvertinimas ir kt. Turėtų būti siekiama proceso supaprastinimo

vykdant teisės aktuose nustatytus informacinius įpareigojimus, vykdomas institucijų keitimasis turimais duomenimis ir informacija. Rengiant Savivaldybės tarybos sprendimo projektus turi būti atliekamas normatyvinių teisės aktų administracinės naštos vertinimas.

IŠVADOS:

1. Telšių rajono savivaldybės tarybos ir Administracijos direktoriaus priimti teisės aktai per 2022 metų pirmą pusmetį buvo peržiūrėti ir įvertinti administracinės naštos mažinimo aspektu.

2. Priemonė „Pakeistų teisės aktų, kuriuos priėmė Telšių rajono savivaldybės taryba ir administracijos direktorius, skaičius“ 2022 metų pirmą pusmetį vykdoma, peržiūrėti Telšių rajono savivaldybės tarybos ir Administracijos direktoriaus priimti teisės aktai ir įvertinti administracinės naštos mažinimo aspektu.

Išvada apie vidaus kontrolės veikimą ir jos įvertinimą

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymo 4 straipsnio 1 dalimi, vienas iš pagrindinių vidaus kontrolės tikslų yra užtikrinti, kad viešojo juridinio asmens veikla būtų vykdoma teisės aktų, reglamentuojančių viešojo juridinio asmens veiklą, reikalavimų.

Vidaus audito metu nustatyta, kad Telšių rajono savivaldybės administracija vadovaujasi Lietuvos Respublikos administracinės naštos mažinimo įstatymo 3 straipsnio 1 dalies, 4 ir 6 straipsnių nuostatomis, nes Savivaldybės Strateginiame ir metiniame plane yra patvirtinta administracinės naštos mažinimo priemonė, tačiau numatyta tik viena administracinės naštos mažinimo priemonė, todėl daroma išvada, kad administracinės naštos mažinimo srityje rizika yra nustatyta ir valdoma, o esantys vidaus kontrolės neatitikimai neturi reikšmingos neigiamos įtakos Telšių rajono savivaldybės administracijos veiklos rezultatams, todėl vidaus kontrolė Savivaldybės administracijos administracinės naštos mažinimo srityje vertinama *gerai*.

REKOMENDACIJOS:

1. Rengiant 2023-2025 metų strateginį veiklos planą, numatyti daugiau administracinės naštos mažinimo priemonių pagal Lietuvos Respublikos administracinės naštos mažinimo įstatyme nustatytus reikalavimus, nustatyti aiškius siektinus rodiklius (didelio reikšmingumo)

Centralizuoto vidaus audito skyriaus vedėja

B. Masaitienė

Centralizuoto vidaus audito skyriaus
vyriausioji specialistė (vidaus auditorė)

I. Sukauskienė